

Oświadczenie złożone przez senatora Piotra Kaletę na 69. posiedzeniu Senatu w dniu 27 stycznia 2011 r.

Oświadczenie skierowane do minister pracy i polityki społecznej Jolanty Fedak

Szanowna Pani Minister!

W związku z otrzymanym listem otwartym od byłych senatorów, senatorów czwartej i szóstej kadencji, w sprawie opracowania programu wspierania rodzin wielodzietnych oraz ratowania systemu świadczeń rodzinnych składam niniejsze oświadczenie.

W Polsce mamy do czynienia z bezładną polityką rodzinną, zwłaszcza wobec rodzin wielodzietnych i będących w trudnej sytuacji ekonomicznej. Polska coraz wyraźniej odstaje od innych krajów w kwestii realizacji jednego z podstawowych celów Unii Europejskiej, czyli polityki spójności. Świadczy o tym wysoki poziom ubóstwa. W 2008 r. w Polsce 16 milionów osób nie osiągnęło minimum socjalnego, z czego 2 miliony żyły poniżej minimum egzystencji. Ubóstwo w Polsce dotyczy szczególnie rodzin wielodzietnych.

Głównym nurtem wsparcia rodzin wielodzietnych powinno być zapewnienie pracy i godziwego wynagrodzenia oraz połączonego z tym systemu świadczeń społecznych. Ten model w Polsce jest źle skonstruowany, czego przykładem jest edukacja. Z bezpłatnego kształcenia wyższego korzystają głównie dzieci z rodzin małodzietnych z dużych miast.

Model społeczny Polski, w którym brak jest odpowiedniego wsparcia dla rodzin wielodzietnych, w jakich wychowuje się co trzecie polskie dziecko, jest chory. Z tego powodu pilnie potrzebny jest program wspierania rodzin wielodzietnych.

Świadczenia rodzinne złożone z zasiłku rodzinnego i związanych z nim dodatków, między innymi z tytułu wielodzietności czy dojazdu dziecka do szkoły, są bardzo niskie w stosunku do potrzeb czy w porównaniu do wysokości podobnych świadczeń w innych krajach Unii Europejskiej. System ten jest obecnie demontowany. Najważniejszy problem ze świadczeniami rodzinnymi polega na szybkim wygaszaniu uprawnień do ich otrzymywania. Głównym powodem tego zjawiska nie jest jednak poprawa sytuacji materialnej rodzin, ale to, że od sześciu lat nie zmienia się wysokość progu uprawniającego do uzyskania tych świadczeń (ustalony jest na 504 zł). Z tego powodu corocznie z systemu świadczeń „wypada” 400–500 tysięcy dzieci. W roku 2004 korzystało ze świadczeń rodzinnych ponad 5,5 miliona dzieci, podczas gdy w roku 2009 już tylko 3,3 miliona, co oznacza, że świadczenia utraciło ponad 40% dzieci. Podobna liczba dzieci straciła uprawnienia do świadczeń rodzinnych w 2010 r., który był Europejskim Rokiem Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym.

W związku z powyższym zwracam się do Pani Minister z pytaniem, czy Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej przedstawi nowy program wspierania rodzin wielodzietnych, a jeżeli tak, to kiedy?

Z poważaniem
Piotr Kaleta